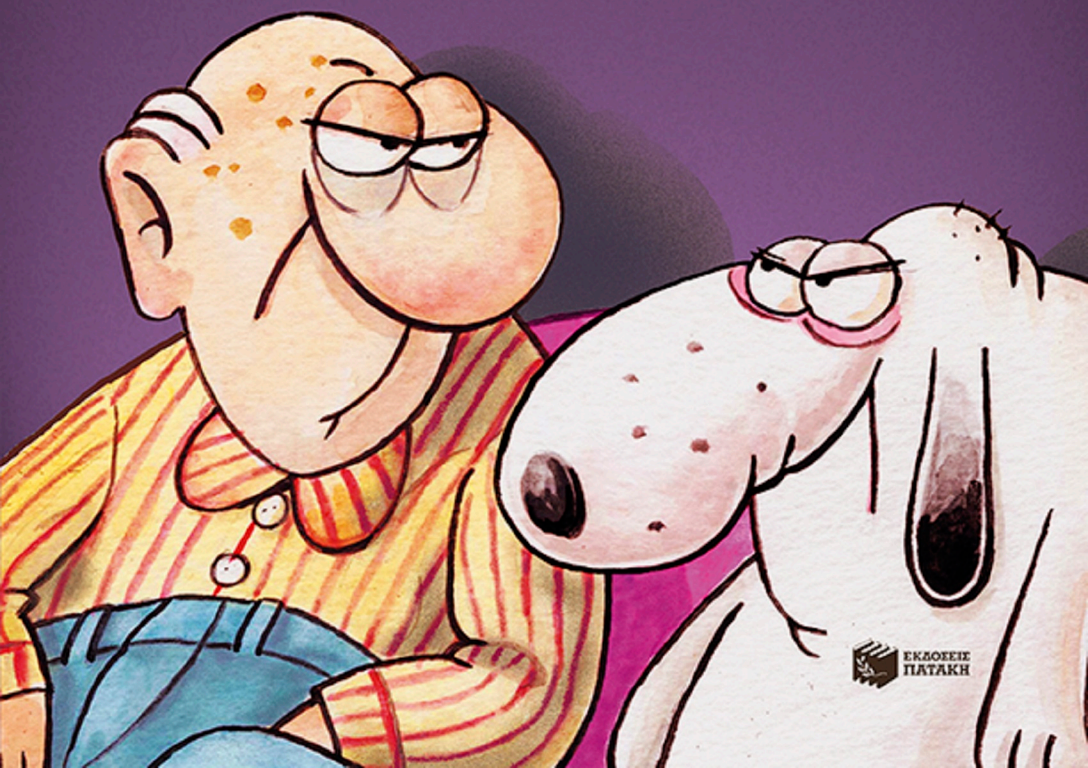

οι Συνομιλητικοί

του Άρκά

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής άδειας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη

ΟΙ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΟΙ του Αρκά

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Διορθώσεις: Θανάσης Κοκολόγος

Σελιδοποίηση: Παναγιώτης Βογιατζάκης

Copyright© Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη) & Αρκάς, 2019

Πρώτη έκδοση από τις εκδόσεις γράμματα, Αθήνα 2013

Νέα, επαυξημένη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Ιούλιος 2023

ΚΕΤ Ε922 ΚΕΠ 530/23

ISBN 978-618-07-0563-8

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665, ΦΑΞ: 210.36.50.069
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),
570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55
Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

οι Συνομήλικοι

του Άρκά

Ο ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΣ ΦΙΛΟΣ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

9

ΓΕΡΝΑΕΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΟΠΟΙΟΣ
ΓΕΡΝΑΕΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ

69

ΑΣΠΟΝΔΟΣ ΣΚΥΛΟΣ

131

ΜΠΑΤΕ ΣΚΥΛΟΙ

193

ΖΑΧΑΡΙΑΣ Ο ΚΥΝΙΚΟΣ

255

ΕΝΕΙΟΝ

Ταπεινωμένα γερατειά

Μέχρι στιγμής, ό,τι καλύτερο έχει βρεθεί για να αποφύγει κανείς να πεθάνει νέος είναι τα γεράματα. Μόνο που, όταν δεν συνοδεύονται από αρρώστιες, συνοδεύονται από τη γελιοποίηση. Λίγο να φροντίσει κανείς την εμφάνισή του, θεωρείται ότι «γαμπρίζει», «νεάζει», ή «παλιμπαιδίζει» και λίγο να εγκαταλειφθεί στην ατημελησία, αντιμετωπίζεται σαν να περιέπεσε σε γεροντική μελαγχολία ή σε άνοια. Κορώνα χάνεις, γράμματα κερδίζουν οι άλλοι, αυτό είναι το αδιέξοδο της κατ' ευφημισμόν «τρίτης ηλικίας». Και το μόνο της αυθεντικό αντιστάθμισμα –η όποια συσσωρευμένη σύνεση– παραμένει στα αζήτητα. (Ζούμε, πάντα, σε κοινωνίες της παρορμητικής, νεανικής πρωτοβουλίας – όχι της μετριοπάθειας και του μεσοτού στοχασμού.)

Ο Αρκάς εξερεύνησε ιδιοφυώς τι μας συμβαίνει μεταθανάτως στο *Η ζωή μετά*. Οι *συνομηλικοί* συλλογούνται κάτι σαν «prequel» εκείνου του άλμπουμ. Δεν θα ήταν άστοχο να ονομαστούν και *Η ζωή λίγο πριν*, αφού περιλαμβάνουν έναν εξίσου ιδιοφυή κατάλογο των όσων συμβαίνουν στο κλείσιμο του ανθρώπινου βίου. Οι τρεις κεντρικοί ήρωες –ο Γεράσιμος, ο Χαράλαμπος και ο Ζαχαρίας, ο σκύλος– αποτελούν τέλειες επιτομές τριών βασικών στάσεων απέναντι στον θάνατο: πλήρης άρνηση, συνετή αποδοχή ή οργισμένος συμβιβασμός. Την πλήρη άρνηση εκφράζει ο σχεδόν ενεννητάχρονος Χαράλαμπος, την αποδοχή ο εβδομηνταπεντάχρονος Γεράσιμος και τον οργισμένο συμβιβασμό ο «συνομηλικός» [εντεκάχρονος] σκύλος του.

«Ο σκύλος μάς μαθαίνει τη φιλία / αλλά η γάτα / μάς μαθαίνει τον κόσμο», έγραφε στην τελευταία ποιητική του συλλογή ο Γιάννης Βαρβέρης. Ο σκύλος των *Συνομηλικών* μάς μαθαίνει την απέχθεια απέναντι στην ιδέα ότι σύντομα θα χάσουμε τον κόσμο. Από κοντά, οι δύο άλλοι ήρωες μάς μαθαίνουν τις ταπεινώσεις μιας παρατεταμένης όδευσης προς το αναπόδραστο. Την παγίδευση σ' ένα κορμί που χάνει συνεχώς παλιές ικανότητες: απώλειες σωματικής ευλυγισίας, απώλειες δοντιών, μαλλιών, μνήμης, και, δίπλα σε όλα αυτά, απώλειες αγοραστικής δυνατότητας. Ο ένας, λ.χ., ξεχνά να κουμπώσει το παντελόνι του βγαίνοντας από την τουαλέτα κι ο άλλος, πολύ χειρότερα, ξεχνά να το ξεκουμπώσει όταν μπαίνει· οι συζητήσεις τους αφορούν συχνά ετοιμοθάνατους ή πεθαμένους κοινούς γνωστούς· ο επιούσιος του Γεράσιμου συνορεύει με τη λιμοκτονία· και η μόνη ανατροπή που επιδέχεται η καθημερινότητά του, όπως του προτείνει ο Ζαχαρίας, είναι να κάθεται στην τηλεόραση και να βλέπει το ντιβάνι, αντί να κάθεται στο ντιβάνι και να βλέπει τηλεόραση.

Από τέτοιες αφορμές για κατάθλιψη, ο Αρκάς καταφέρνει να βγάξει συνεχές γέλιο. Μ' ένα εκφραστικό σκίτσο, που αναδεικνύει εξαιρετικά το φτωχικό дуάρι του συνταξιούχου και τα τοπία των δημόσιων χώρων όπου βγάζει βόλτα τον σκύλο του· ιδίως όμως με το χιούμορ ενός σκύλου το οποίο διατηρείται εκπληκτικά δηκτικό, καίτοι ο ίδιος δυσκολεύεται πλέον να δαγκώσει. Θα μπορούσε να πρόκειται για τον σκύλο του Λούτζη, «τον πιο σκληρόκαρδο μούργο και το πιο στριμμένο σκυλί που υπάρχει», όπως τον παρουσιάζει ο Σαίξπηρ στους *Δύο άρχοντες της Βερόνας*. Με τον κάθε χρόνο σκυλίσιας ζωής, εξάλλου, να αντιστοιχεί σε επτά ανθρώπινης, πώς να μην εξοργίζεται ο κάθε σκύλος; Αλλά αυτή η αντιστοιχία, το 1 προς 7 χρόνια, είναι η μόνη σκυλίσια ιδιότητα του Ζαχαρία. Κατά τα άλλα, τρώει σούπα με κουτάλι, ψήνει καφέδες, χρησιμοποιεί τη λεκάνη του μπάνιου, διαβάζει εφημερίδες και παραγγέλνει πίτσες από το τηλέφωνο!

Ο σκύλος δεν είναι πραγματικός σκύλος, εν τέλει. Άρα τα γεράματα των «συνομηλικών» δεν είναι πραγματικά γεράματα· είναι αφορμή θυμηδίας. Κι όπως η συμβουλή του Γεράσιμου για υγιεινή δίαιτα συνοψίζεται στο «αν είναι νόστιμο, φτύς' το», η συμβουλή του Αρκά για τα πάντα συνοψίζεται στο «αν είναι απολύτως αναπόφευκτο, σάρκασέ το».

οι Συνομήλικοι

Ο ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΣ ΦΙΛΟΣ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

του Άρκά

Apkäs